

„Nauka i Szkolnictwo Wyższe”, nr 2/42/2013

Dominik Bień

Studia doktoranckie w Polsce w świetle wyników konkursu na najbardziej prodoktorancką uczelnię w Polsce „Prodok 2012”

W artykule dokonano analizy wyników konkursu na najbardziej prodoktorancką uczelnię w Polsce – Prodok 2012 – w podziale na wyodrębnione obszary (zabezpieczenie socjalne, wspieranie aktywności młodego naukowca, wpływ doktorantów na proces kształcenia, samorządność, inne). Przedstawiono też rekomendacje zmian, mogące przyczynić się do poprawy jakości kształcenia oraz warunków materialnych doktorantów na polskich uczelniach.

Słowa kluczowe: studia doktoranckie, Prodok, Krajowa Reprezentacja Doktorantów, samorządność.

Studia doktoranckie w polskich uczelniach i instytutach prowadzone są na podstawie ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym z 2005 roku. Aktualnie studia doktoranckie prowadzone są w 91 uczelniach (a także w instytutach badawczych i instytutach Polskiej Akademii Nauk).

Konkurs na Najbardziej Prodoktorancką Uczelnię Wyższą w Polsce – Prodok odbył się po raz piąty. Głównym organizatorem konkursu jest Krajowa Reprezentacja Doktorantów, w skład kapituły przez kolejne lata wchodziłi przedstawiciele Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polski, a także doktorantów. Celem konkursu jest wyłonienie uczelni najbardziej przyjaznej dla doktorantów. Zgłoszenie do konkursu następuje poprzez wypełnienie przez przedstawicieli (ankieta podpisywana jest przez prorektora właściwego ds. doktorantów oraz przewodniczącego samorządu doktorantów) poszczególnych uczelni kwestionariusza¹ (zał. nr 1) i odesłanie go do organizatora. Liczba zgłaszających się uczelni stale wzrasta (w 2011 roku zgłoszenia wysłały 32 uczelnie, w tym roku było ich

¹ Kwestionariusz był skonstruowany, a następnie zmodyfikowany przez członków kolejnych zarządów Krajowej Reprezentacji Doktorantów począwszy od pierwszej edycji konkursu Prodok.

39). W konkursie reprezentowane są prawie wszystkie typy uczelni wyższych prowadzące studia doktoranckie (wyjątkiem są uczelnie artystyczne i muzyczne).

Trzeba przyjąć, że analizowany tu konkurs nie ustrzegł się błędów i niedoskonałości, a do ich powodów zaliczyć należy między innymi brak odpowiednich środków finansowych (które pozwoliłyby na bezpośrednie rozmowy z doktorantami ze zgłaszanych jednostek i np. zbadanie ich dalszej ścieżki zawodowej), a także różnice w modelach studiów doktoranckich na poszczególnych uczelniach (niełatwo porównywać rozwiązania przyjęte na uniwersytetach, uczelniach wojskowych i medycznych). W przypadku dużych uczelni (prowadzących po kilka/kilkanaście studiów doktoranckich) dochodzi problem uśrednienia wartości pewnych pytań. Na przykład, na niektórych wydziałach danej uczelni stypendia doktoranckie przyznawane są wszystkim aplikującym, na innych tylko części albo nikomu, w takim wypadku wyliczona średnia dla całej uczelni nie obrazuje sytuacji w poszczególnych jednostkach (które ujmowane oddzielnie mogłyby znaleźć się wyżej lub niżej w rankingu). Pomimo wymienionych niedoskonałości należy przyjąć, że konkurs w miarę obiektywnie ilustruje sytuację doktorantów na poszczególnych uczelniach, będąc jednocześnie jedynym na tę chwilę narzędziem porównawczym odnoszącym się do całości modelu studiów doktoranckich w Polsce.

Dane z kwestionariuszy wypełnionych przez uczelnie zostały wprowadzone do bazy danych, a następnie przeanalizowane przez program SPSS.

W poniższym tekście chciałbym przyjrzeć się i przeanalizować poszczególne obszary w konkursie oraz wskazać na pewne rozwiązania, które mogłyby przyczynić się do rozwoju studiów doktoranckich na polskich uczelniach. Zwycięzcą tegorocznego konkursu został po raz pierwszy Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu (w zeszłym roku 3. miejsce), drugie miejsce zajęła Politechnika Gdańska (awans z 21. miejsca), trzecie – Politechnika Warszawska (spadek z 2. miejsca).

Analiza danych z kwestionariusza w podziale na obszary

Obszar I. Zabezpieczenie socjalne: ilość, wysokość i tryb przyznawanych stypendiów doktoranckich, a także pomoc osobom z niepełnosprawnością i zasady kwaterunku doktorantów w domach studenckich i asystenckich. Maksymalny wynik możliwy do uzyskania w obszarze wyniósł 33 punkty.

Jednym z najistotniejszych elementów ocenianych w pierwszym obszarze był procentowy udział doktorantów otrzymujących stypendium doktoranckie w stosunku do wszystkich doktorantów studiów stacjonarnych. Średni udział (spośród wszystkich zgłoszonych uczelni) wyniósł 54,8%, znacznie mniejszy jest on w przypadku uniwersytetów i wynosi 34,75%, a nieco większy od średniej – na uczelniach technicznych, bo 59,5%.

Ocenie podlegały również możliwości zakwaterowania doktorantów w poszczególnych uczelniach w domach studenta, doktoranta lub asystenta. W 60% uczelni doktoranci mogą zamieszkać w domach/hotelach asystenckich. We wszystkich uczelniach mają oni możliwość zakwaterowania w domach studenckich (w 55% szkół wyższych posiadają do dyspozycji wydzieloną pulę pokoi lub są przyjmowani na preferencyjnych warunkach). Dziewięć uczelni oferuje inne, często szczególnie atrakcyjne, możliwości kwaterunku, np.

Tabela* 1.
Pierwsze dziesięć miejsc w konkursie „Prodok” 2012

		Warunki społeczne	Wspieranie działalności młodego naukowca	Wpływ doktorantów na proces kształcenia	Samorządność	Inne	Suma
Miejsce	Uczelnia	I	II	III	IV	V	VI
1	Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	29	34	10	25,5	4	102,5
2	Politechnika Gdańska	21	34	8	25,5	8	96,5
3	Politechnika Warszawska	20	35	9	24	8	96
4	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	25	36	8	18	8	95
5	Uniwersytet Jagielloński	17	28	9	27	8	89
	Uniwersytet Gdański	19	31	7	26	6	89
6	Politechnika Śląska	26	28,5	8	20	5,5	88
7	Politechnika Łódzka	23	30	8	20,5	6	87,5
8	Uniwersytet Warszawski	22	27	5	20,5	8	82,5
9	Politechnika Opolska	25	27	9	16	5	82
10	Politechnika Wroclawska	20	25,5	9	20	6,5	81

* (www.krd.ogicom.pl/include/userfile/zarząd_viii/prodok_2012_-_omowieniewynikow_-_dominik_bien.pdf) dotyczy wszystkich tabel.

Źródło: opracowanie własne

w mieszkaniach służbowych, dobrze wyposażonych domach doktoranta czy też w pokojach gościnnych.

Jeden z podobszarów dotyczył wsparcia dla doktorantów z niepełnosprawnością, tzn. funkcjonowania jednostki ds. osób z niepełnosprawnością na uczelni (istnieje w 79% uczelni), możliwości bezpłatnego wypożyczenia sprzętu ułatwiającego studiowanie (możliwe na 50% uczelni) oraz możliwości odbycia konsultacji psychologicznych (możliwe na 68% uczelni).

Z perspektywy doktorantów szczególnie istotnym w obszarze zabezpieczenia społecznego wydaje się konieczność zwiększenia liczby doktorantów otrzymujących stypendium doktoranckie (szczególnie w uniwersytetach). Nie mniej ważne jest zrównanie kryteriów przy kwaterunku w domach studenckich i hotelach asystenckich (obecnie na niektórych uczelniach doktoranci kwaterowani są po wyczerpaniu aplikacji pracowników i studentów). Niepokojący jest natomiast brak innych form wsparcia dla osób z niepełnosprawnością.

Obszar II. Wspieranie aktywności młodego naukowca: Przyznawanie doktorantom dotacji na badania własne z różnych źródeł, inicjatywy szkoleniowe i organizacyjne przy pozyskiwaniu grantów oraz wymianie międzynarodowej doktorantów oraz poziom obsługi

Tabela 2.
Wyniki w obszarze „zabezpieczenie socjalne”

Miejsce	Uczelnia	I
1	Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	29
2	Politechnika Śląska	26
	Akademia Obrony Narodowej w Warszawie	26
4	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	25
	Politechnika Opolska	25
6	Wojskowa Akademia Techniczna	24
7	Politechnika Łódzka	23
	Politechnika Świętokrzyska	23
	Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie	23
10	Uniwersytet Warszawski	22
11	Zachodniopomorski Uniwersytet Techniczny	22
12	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego	22
	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	22
	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	22
15	Politechnika Gdańska	21
	Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu	21
17	Politechnika Warszawska	20
	Politechnika Wrocławska	20
	Uniwersytet Wrocławski	20
	Gdański Uniwersytet Medyczny	20
	Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie	20
	Uniwersytet Szczeciński	20
23	Uniwersytet Gdański	19
	Politechnika Poznańska	19
	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy	19
	Warszawski Uniwersytet Medyczny	19
27	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	18
28	Uniwersytet Jagielloński	17
	Uniwersytet Rolniczy w Krakowie	17
	Politechnika Białostocka	17
	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	17
32	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	16
33	Politechnika Lubelska	13
	Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	13
	AWF w Krakowie	13
36	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	12
	Uniwersytet w Białymstoku	12
38	AWF w Gdańsku	5

Tabela 3.
Wyniki w obszarze „wspieranie aktywności młodego naukowca”

Miejsce	Uczelnia	II
1	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	36
2	Politechnika Warszawska	35
3	Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	34
	Politechnika Gdańska	34
5	Uniwersytet Gdański	31
6	Politechnika Łódzka	30
7	Uniwersytet Rolniczy w Krakowie	29,5
8	Politechnika Śląska	28,5
9	Uniwersytet Jagielloński	28
10	Uniwersytet Warszawski	27
	Politechnika Opolska	27
	Zachodniopomorski Uniwersytet Techniczny	27
	Gdański Uniwersytet Medyczny	27
	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy	27
15	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	26,5
16	Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie	26
17	Politechnika Świętokrzyska	25,5
	Politechnika Wrocławska	25,5
	Politechnika Poznańska	25,5
	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	25,5
21	Politechnika Białostocka	25
22	Uniwersytet Wrocławski	24,5
	Warszawski Uniwersytet Medyczny	24,5
	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	24,5
25	Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie	23,5
26	Akademia Obrony Narodowej w Warszawie	23
	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	23
	Uniwersytet Szczeciński	23
29	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego	22,5
	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	22,5
31	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	22
32	Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu	20
33	Wojskowa Akademia Techniczna	19,5
34	AWF w Gdańsku	19
35	Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	18
36	Politechnika Lubelska	17,5
37	Uniwersytet w Białymstoku	16
38	AWF w Krakowie	15,5

administracyjnej i zasady korzystania z zasobów bibliotecznych. Maksymalny wynik 36 punktów.

Istotna część obszaru odnosi się do wsparcia projektów naukowych doktorantów w tym: udziału doktorantów w środkach na działalność statutową i/lub badania własne (w 86% uczelni taka możliwość istnieje we wszystkich jednostkach, w 14% w części jednostek), wsparcia stypendialnego ze środków innych niż z funduszu pomocy materialnej i stypendiów doktoranckich (18,5% uczelni w ogóle nie zapewnia takiego wsparcia, 37% w części jednostek, 44,5% w każdej jednostce); wsparcia finansowego organizowanych przez doktorantów konferencji (w 5,3% uczelni nie ma takiej możliwości, w 26,3% istnieje możliwość w części jednostek, a w 68,4% we wszystkich jednostkach), wsparcia finansowego dla publikacji wydawanych przez doktorantów (w jednej uczelni nie przewidziano możliwości takiego wsparcia, w 29% wsparcie tego rodzaju jest możliwe w części, a w 68,5% we wszystkich jednostkach), organizacji szkoleń z ubiegania się o granty finansowane ze środków zewnętrznych (w 10,5% uczelni nie organizuje się takich szkoleń, w 23,5% organizuje się w części jednostek, a w 66% szkolenia organizowane są albo we wszystkich jednostkach albo na poziomie centralnym).

Kolejna grupa pytań odnosi się do wsparcia współpracy międzynarodowej doktorantów, tzn.: dofinansowania przez uczelnię wyjazdów doktorantów za granicę w celu odbycia części studiów doktoranckich (16% uczelni nie udziela takiego wsparcia, 10,5% przewiduje dofinansowanie dla niektórych jednostek, 73,5% udziela wsparcia we wszystkich jednostkach); możliwości wyjazdów w ramach programu ERASMUS (jedna uczelnia nie przewiduje takiej możliwości, 18,5% organizuje wyjazdy w części jednostek, w 80% doktoranci mogą wyjeżdżać w ramach wszystkich jednostek); prowadzenie studiów doktoranckich w językach obcych (brak takich programów w 76,3% uczelni, jeden program w 5,3%, dwa lub więcej programów w 18,4%).

Ostatnia grupa pytań w II obszarze dotyczy korzystania doktorantów z bibliotek w swoich jednostkach, tzn. czy są to zasady identyczne ze stosowanymi wobec pracowników (50% uczelni), studentów (23,7% uczelni) czy też całkowicie odrębne (26,3% uczelni).

W celu poprawy wyników w obszarze konieczne wydaje się wsparcie szerszej liczby doktorantów pomocą w zakresie realizowanych projektów poprzez zwiększenie oferty stypendialnej i szkoleniowej. Rozwijanie współpracy międzynarodowej doktorantów przez rozszerzenie możliwości skorzystania z programu ERASMUS oraz uczestnictwa w studiach w języku obcym. Pracę badawczą ułatwiłoby objęcie doktorantów takimi samymi zasadami korzystania z bibliotek, jakimi objęci są pracownicy (w większości wypadków oznacza to możliwość wypożyczania większej liczby woluminów na dłuższy okres).

Obszar III. Wpływ doktorantów na proces kształcenia. Wpływ na kształt programu studiów; dostępność lektoratów języków obcych; poziom obciążenia dydaktycznego w danym roku akademickim. Maksymalny wynik 10 punktów.

W powyższym obszarze wystąpiły niewielkie różnice punktowe między ocenianymi uczelniami. Wynikają one z wąskiej (w porównaniu z innymi obszarami) listy pytań oraz z funkcjonowaniem pewnych dosyć jednolitych standardów na uczelniach.

Pytanie o możliwość współdecydowania doktorantów o programie ich kształcenia wskazuje, że taka możliwość stała się już w dużej mierze normą (w zaledwie jednej uczelni doktoranci nie uczestniczą w procesie decyzyjnym w żadnej jednostce).

Tabela 4.
Wyniki w obszarze „wpływ doktorantów na proces kształcenia”

Miejsce	Uczelnia	III
1-3	Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	10
	Gdański Uniwersytet Medyczny	10
	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	10
4-10	Politechnika Warszawska	9
	Uniwersytet Jagielloński	9
	Politechnika Opolska	9
	Politechnika Wrocławska	9
	Zachodniopomorski Uniwersytet Techniczny	9
	Politechnika Białostocka	9
	Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	9
11-26	Politechnika Gdańska	8
	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	8
	Politechnika Śląska	8
	Politechnika Łódzka	8
	Akademia Obrony Narodowej w Warszawie	8
	Uniwersytet Rolniczy w Krakowie	8
	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	8
	Politechnika Poznańska	8
	Politechnika Świętokrzyska	8
	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy	8
	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	8
	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	8
	Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu	8
	Politechnika Lubelska	8
	AWF w Krakowie	8
AWF w Gdańsku	8	
27-30	Uniwersytet Gdański 7	7
	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	7
	Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie	7
	Uniwersytet Szczeciński	7
31-33	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego	6
	Wojskowa Akademia Techniczna	6
	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	6
34-37	Uniwersytet Warszawski	5
	Uniwersytet Wrocławski	5
	Warszawski Uniwersytet Medyczny	5
	Uniwersytet w Białymstoku	5
38	Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie	4

Niepokojące natomiast są wskaźniki odpowiedzi na pytanie o lektoraty języków obcych w programie studiów – w 10,5% szkół w ogóle ich nie ma, w 34,2% lektoratami objęci są doktoranci z części jednostek, w 55,3% uczelni lektoratami objęci są wszyscy doktoranci.

Ewentualne obniżenie maksymalnego obciążenia dydaktycznego poniżej 90 godzin (zawarte w zapisach regulaminowych) było zawarte w treści kolejnego pytania. Na takie rozwiązania zdecydowało się 63,1% uczelni (34,2% w części jednostek, 28,9% we wszystkich). Obniżki często dotyczą określonej kategorii doktorantów (np. niepobierających stypendium doktoranckiego).

Pomimo funkcjonowania standardu znajomości przynajmniej jednego języka obcego przez kandydatów na studia doktoranckie wydaje się, że uczelnie powinny wprowadzić fakultatywne lub obowiązkowe lektoraty języków obcych we wszystkich jednostkach.

Rozwiązaniem stosowanym z korzyścią dla doktorantów (a także jakości ich prac doktorskich) niektórych jednostek jest obniżenie obciążenia dydaktycznego na ostatnim roku studiów.

Obszar IV. Samorządność doktorancka. Chodzi o obecność przedstawicieli samorządu w uczelnianych gremiach, np. komisjach dyscyplinarnych, senackich, rektorskich; zapewnienie bazy materialnej dla działań samorządowych, między innymi pomieszczenia, budżetu, adresu na stronie www uczelni; aktywność własną samorządów na polu naukowym, kulturalnym i integracyjnym). Maksymalny wynik 28 punktów.

Przedstawiciele doktorantów są członkami senatów i rad jednostek we wszystkich zgłoszonych uczelniach. Mniej licznie reprezentowani są natomiast w innych ciałach kolegialnych (komisjach, rektorskich, senackich itp.): w czterech uczelniach w ogóle nie mają tam swoich reprezentantów, w pozostałych zasiadają w części lub we wszystkich komisjach. Stosunkowo często (w około 63% przypadków) doktoranci powoływani są do innych zespołów i komisji unikatowych dla danej uczelni (np. do zespołów przyznających różnego rodzaju nagrody). Niepokojący jest brak doktorantów w komisji dyscyplinarnej właściwej dla doktorantów (dotyczy to dwóch uczelni), co jest sprzeczne z zapisami ustawowymi (art. 226, ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym).

Istotne dla poszczególnych organów samorządu są warunki materialne ich funkcjonowania, dlatego też w ankiecie znalazły się pytania dotyczące gwarantowanych środków finansowych na działalność samorządu (posiada je ponad 80% samorządów, ale tylko w 10% przypadków przekraczają one 50 tys. zł) oraz własnego pomieszczenia z wyposażeniem biurowym (tylko cztery samorzady nie dysponują własnym biurem).

Wysoko punktowana była działalność własna samorządów w tym prowadzenie własnej strony internetowej w domenie uczelni (funkcjonuje w 82% uczelni) i organizacja wydarzeń naukowych, kulturalnych, integracyjnych itp. (działania o różnej intensywności i charakterze deklaruje 76% samorządów).

Z perspektywy doktorantów korzystnym procesem byłoby zwiększenie partycypacji w decyzjach ciał kolegialnych i doradczych na uczelni poprzez włączanie przedstawicieli doktorantów do zespołów i komisji z prawem głosu lub jako obserwatorów. Konieczne jest włączanie przedstawicieli doktorantów do komisji dyscyplinarnej właściwej dla doktorantów.

Tabela 5.
Wyniki w obszarze „samorządność doktorancka”

Miejsce	Uczelnia	IV
1	Uniwersytet Jagielloński	27
2	2 Uniwersytet Gdański	26
3	Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	25,5
	Politechnika Gdańska	25,5
5	Politechnika Warszawska	24
6	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	23
7	Politechnika Łódzka	20,5
	Uniwersytet Warszawski	20,5
9	Politechnika Śląska	20
	Politechnika Wrocławska	20
11	Akademia Obrony Narodowej w Warszawie	19,5
	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego	19,5
13	Uniwersytet Rolniczy w Krakowie	18,5
14	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	18
15	Politechnika Lubelska	17,5
	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	17,5
	Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu	17,5
	Warszawski Uniwersytet Medyczny	17,5
19	Politechnika Poznańska	17
	Uniwersytet Szczeciński	17
	Uniwersytet w Białymstoku	17
	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	17
	Uniwersytet Wrocławski	17
	Wojskowa Akademia Techniczna	17
	Zachodniopomorski Uniwersytet Techniczny	17
26	Politechnika Opolska	16
27	Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	15,5
28	AWF w Krakowie	14,5
29	Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie	14
	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	14
31	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	13,5
	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy	13,5
33	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	11,5
34	Politechnika Świętokrzyska	11
35	Politechnika Białostocka	10,5
36	Gdański Uniwersytet Medyczny	10
	Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie	10
38	AWF w Gdańsku	9

Pomimo problemów finansowych większości uczelni podnoszenie wysokości budżetu samorządu doktorantów przy jednoczesnym zwiększeniu aktywności własnej organów samorządu mogłoby się przyczynić do rozwoju naukowego uczestników studiów III stopnia².

Obszar V. Inne – preferowana forma studiów oraz rozwiązania unikatowe niemieszczące się w zakresie poprzednich pytań. Maksymalny wynik 8 punktów.

W obszarze piątym punktowano formę studiów (preferowane studia stacjonarne) oraz inne rozwiązania niemieszczące się w pozostałych obszarach.

Analiza formularzy poszczególnych uczelni pozwoliła na wyłonienie katalogu dobrych praktyk wprowadzonych na poszczególnych uczelniach, biorących udział w konkursie, ocenianych szczególnie wysoko przez kapitułę. Ewentualne wprowadzenie części powyższych unikatowych rozwiązań pozwoliłoby na poprawę jakości kształcenia i statusu materialnego doktorantów na poszczególnych uczelniach.

Rekomendacje:

- organizacja kursu pedagogicznego dla młodej kadry (w niektórych uczelniach uczestnictwo w takim kursie jest obowiązkowe, w innych fakultatywne);
- dofinansowanie wypoczynku letniego;
- zniżki na kursy językowe prowadzone przez uczelnię;
- zniżki na studia podyplomowe oraz studia niestacjonarne I i II stopnia prowadzone przez uczelnię;
- dofinansowanie zakupu biletów do teatru/opery (na zasadach podobnych jak dla pracowników);
- zatrudnianie najlepszych doktorantów na stanowisku asystenta (w pełnym lub niższym wymiarze czasu) w celu poprawienia statusu materialnego uczestników studiów III stopnia;
- opracowanie dokumentów dotyczących modelu kształcenia na studiach doktoranckich (kilka tego rodzaju dokumentów zostało wprowadzone przez Senat Politechniki Warszawskiej);
- ustanowienie Medalu Młodego Uczzonego nadawanego za wybitne osiągnięcia naukowe;
- udzielanie pożyczek i zapomóg z tytułu remontów mieszkań.

Szczegółowe wyniki, wzór formularza i informacje o laureatach tegorocznych i z lat poprzednich znajdują się na stronie www.krd.org.pl.

² Budżety samorządów doktorantów są zwykle przeznaczane na dofinansowanie wyjazdów konferencyjnych, badawczych, kwerend itp.

Tabela 6.
Wyniki w obszarze „Inne”

Miejsce	Uczelnia	V
1-5	Politechnika Gdańska	8
	Politechnika Warszawska	8
	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu	8
	Uniwersytet Jagielloński	8
	Uniwersytet Warszawski	8
6-7	Politechnika Wrocławska	6,5
	Uniwersytet Wrocławski	6,5
8-12	Uniwersytet Gdański	6
	Politechnika Łódzka	6
	Politechnika Świętokrzyska	6
	Gdański Uniwersytet Medyczny	6
	Warszawski Uniwersytet Medyczny	6
13-17	Politechnika Śląska	5,5
	Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie	5,5
	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu	5,5
	Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu	5,5
	AWF w Krakowie	5,5
18-32	Politechnika Opolska	5
	Zachodniopomorski Uniwersytet Techniczny	5
	Uniwersytet Rolniczy w Krakowie	5
	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego	5
	Politechnika Poznańska	5
	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	5
	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy	5
	Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie	5
	Uniwersytet Szczeciński	5
	Wojskowa Akademia Techniczna	5
	Politechnika Białostocka	5
	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	5
	Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie	5
	Politechnika Lubelska	5
Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie	5	
33	Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	4
34	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	3,5
35	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	3
36-37	Akademia Obrony Narodowej w Warszawie	2
	Uniwersytet w Białymstoku	2
38	AWF w Gdańsku	0